

Landstinget Dalarna

**Översiktlig granskning av
delårsrapport per 2016-06-30**

KPMG AB
2016-09-20
Antal sidor: 13

Lt Dalarna delårsrapport 2016 granskn rapp utkast.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål	1
1.2	Mål för verksamheten	1
1.3	God redovisningssed	2
1.4	Rekommendationer	2
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	3
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig styrelse	3
7.	Metod	4
8.	Uppdragsorganisation	4
9.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
9.1	Bakgrund	4
9.2	Finansiella mål	4
9.3	Verksamhetsmål	6
10.	Balanskravet	6
11.	Resultaträkning	7
11.1	Utfall per 2016-06-30	7
11.2	Prognos	8
12.	Styrelser och nämnder	9
12.1	Landstingsstyrelsen	9
12.1.1	Hälso- och sjukvården	9
12.1.2	Central förvaltning	9
12.1.3	Finansförvaltningen	10
12.1.4	Hjälpmedel Landstinget Dalarna	10
12.2	Fastighetsnämnden	10
12.3	Serviceämnden	10

12.4	Kultur- och bildningsnämnd	10
12.5	Tandvårdsnämnden	10
12.5.1	Tandvårdsförvaltningen	10
12.5.2	Beställarenheten för tandvård	10
12.6	Patientnämnden	10
12.7	Nämnden för kostsamverkan Mora	10
12.8	Hjälpmedelnsnämnden Dalarna	11
13.	Balansräkning	11
14.	Kassaflödesanalys	12
15.	Ansvarsförbindelser	12
16.	Sammanställd redovisning	12
17.	God redovisningssed	12
17.1	Redovisningsprinciper	12
17.2	Periodiseringar	12
17.3	Dokumentation	13

1. Sammanfattning

Vi har av Landstinget Dalarnas revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2016-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Landstingets revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Våra viktigaste iakttagelser och synpunkter:

- Ekonomin har förbättrats men de finansiella resultatmålen bedöms inte nås under 2016.
- Prognosen för helåret 2016 visar ett överskott på 50 mkr vilket innebär en förbättring med 190 mkr jämfört med 2015. Budgeten för 2016 uppgår till ett överskott på 117 mkr.
- En stor del av resultatförbättringen härrör från ökade statliga bidrag. Även effekter av åtgärder enligt sparpaketet har dock bidragit.
- Hälso- och sjukvården styrs utifrån en annan budget än den som fastställts av fullmäktige. Vi ser med det betydande svårigheter att nå fullmäktiges budget.

1.1 Finansiella mål

Om prognosen infrias kommer det finansiella målet rörande resultat inte att nås. Målet om förbättrad likviditet kommer också att nås men likviditeten kommer fortfarande att vara svag.

Sammantaget anser vi att de finansiella målen inte nås om prognosen infrias.

1.2 Mål för verksamheten

Ungefär hälften av verksamhetsmålen bedöms uppfyllas och ungefär lika många att delvis uppfyllas. Med hänsyn till den stora andel som bedöms delvis uppfyllas kan vi inte uttrycka någon uppfattning om huruvida prognosen är förenlig med fullmäktiges mål. Det kan också diskuteras om vissa mål bör väga tyngre än andra i denna utvärdering. Landstinget Dalarna har enligt hälso- och sjukvårdens verksamhetsberättelse sämre tillgänglighet än riksgenomsnittet. Vårdgarantin påverkas också negativt av rådande bemanningsproblematik.

¹ Kommunallag (1991:900)

1.3 God redovisningssed

Det är vår bedömning att landstingets redovisningsprinciper i allt väsentligt överensstämmer med god redovisningssed och ingenting har i vår granskning framkommit som visat att den faktiska tillämpningen av principerna i väsentligt avseende skulle avvika från den tänkta tillämpningen.

1.4 Rekommendationer

Utifrån den översiktliga granskning vi genomfört lämnar vi följande rekommendationer:

- Den av fullmäktige fastställda budgeten bör vara den budget som även verksamheterna styrs mot.
- Delårsrapporten bör inte redovisa olika budgetar för hälso- och sjukvården i huvuddokumentet respektive bilagan över förvaltningarna. Redovisningen av både en intern och en extern budget försvårar förståelsen för ekonomin för en extern läsare.
- Likviditetsmålet bör definieras i kronor och/eller i relation till kortfristiga skulder.
- Vi har inte fått rimliga förklaringar till hur resultat och prognos för olika delar av året avviker från budgetens fördelning över året. Utfallet för första halvåret är 78 mkr bättre än budget för den perioden medan prognosen för andra halvåret är 108 mkr sämre än budget för den perioden. En delförklaring kan vara att vissa statsbidrag periodiseras med tolfte delar per månad i budgeten medan utfallet får annan fördelning över året. Vi rekommenderar att periodiseringen av budgeten över året ses över.
- Resultatet i förhållande till balanskravet ska redovisas i årsredovisningen och i behandlas av fullmäktige. I delårsrapporten görs hänvisningar till balanskravet och vi anser att de hänvisningarna bör redovisa vad som återstår att återställa under innevarande år, inte bara det ackumulerade underskottet.
- Delårsrapporten bör ta in mer information om de av landstinget delägda bolagen och andra åtaganden landstinget har avseende verksamheter med andra utförare.
- Delårsrapporten bör ha ett avsnitt om tillämpade redovisningsprinciper i delårsrapporten som framför allt beskriver hur intäkter och kostnader periodiserats.

2. Bakgrund

Vi har av Landstinget Dalarnas revisorer fått i uppdrag att granska delårsrapporten per 2016-06-30. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Landstingets revisorer ska enligt 9 kap KL² bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

² Kommunallag (1991:900)

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om landstingets delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för landstingsrevisorernas uttalande beträffande delårsrapporten.

4. Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten per 2016-06-30. Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel, bedömda eller konstaterade, i delårsrapporten.

I vår granskning har inte primärt ingått att granska den interna kontrollen över landstingets kostnader och intäkter.

Granskningen har inte haft som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR
- Rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål landstingsfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen avser landstingsstyrelsens delårsrapport som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av landstingsfullmäktige.

Rapporten är saklighetsgranskad av landstingets ekonomidirektör, redovisnings- och finanschef, controllerchef och ekonomiavdelningschefen för hälso- och sjukvård.

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten och de delårsrapporter som upprättas av styrelse, nämnder och förvaltningar
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovsvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Uppdragsorganisation

Granskningen har genomförts under ledning av Bo Ädel, auktoriserad revisor och certifierad kommunrevisor.

9. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

9.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

9.2 Finansiella mål

Landstingets finansiella mål 2016 är:

- Resultatet enligt balanskravet ska vara ett överskott på minst 1% av skatte- och statsbidragsintäkterna
- Likviditeten exklusive placerade pensionsmedel ska fortlöpande ha en positiv utveckling och garantera adekvat kortsiktig betalningsberedskap

I delårsrapporten görs bedömningen att målet om likviditet kommer att nås medan målen om resultat bedöms delvis komma att uppnås. Vår uppfattning är att målet om likviditet delvis uppnås medan målet om resultat inte uppnås.

I tabellen nedan har vi lagt in landstingets prognostal samt landstingets och vår värdering av måluppfyllelsen om prognosen infrias.

<i>Mål</i>	<i>Måltal</i>	<i>Prognos</i>	<i>Uppfyllelse enligt landstinget</i>	<i>Uppfyllelse enligt vår bedömning</i>
Resultat i procent av skatteintäkter och statsbidrag	1,0	0,6	Delvis	Nej
Likviditet.	Positiv och adekvat, budget 163 mkr	200 mkr	Ja	Delvis

När det gäller likviditeten är målet formulerat *Likviditeten, exkl placerade pensionsmedel, ska fortlöpande ha en positiv utveckling och garantera adekvat kortsiktig betalningsberedskap*. I finansplanen med budget för 2016 definieras likviditeten som medel i kassa och bank. Likviditeten brukar i de flesta andra sammanhang definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. I både utfall per 30/6 och prognos per 31/12 är omsättningstillgångarna lägre än de kortfristiga skulderna vilket inte brukar anses som en tillräcklig likviditet. Prognosen till 31/12 innehåller relativt stor osäkerhet. Likviditeten har dock förbättrats genom minskade utgifter för investeringar och resultatförbättring.

När det gäller det prognostiserade resultatet konstaterar vi att de finansiella målet i procent inte bedöms komma att nås. Största förklaring till det är hälso- och sjukvårdens prognostiserade underskott på -152 mkr.

Vår sammanfattande bedömning är att de finansiella målen inte kommer att nås för 2016 om prognosen infrias.

9.3 Verksamhetsmål

I bilaga till delårsrapporten redovisas förvaltningarnas verksamheter och resultat. Den redovisade prognosuppfyllelsen framgår av nedanstående tabell.

	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls inte	Ej mätt	Totalt
Landstingsstyrelsen, Hälso- och sjukvården	2	8	-		10
Fastighetsnämnden	8	2			10
Servicenämnden	1	1	3		5
Kultur- och bildningsnämnd	9	6	1	2	18
Tandvårdsnämnden, förvaltning	2	2	-		4
Tandvårdsnämnden, beställarenhet	1	1	-		2
Nämnden för kostsamverkan Mora	1	1	2		4
Hjälpmedelnsnämnden Dalarna	5	2	-	2	9
Totalt	29	23	6	4	62

Med hänsyn till den stora andel som bedöms delvis uppfyllas kan vi inte uttrycka någon uppfattning om huruvida prognosen är förenlig med fullmäktiges mål. Det kan också diskuteras om vissa mål bör väga tyngre än andra i denna utvärdering. Landstinget Dalarna har enligt hälso- och sjukvårdens verksamhetsberättelse sämre tillgänglighet än riksgenomsnittet. Vårdgarantin påverkas också negativt av rådande bemanningsproblematik.

10. Balanskravet

Resultat enligt balanskrav prognostiseras till +50 mkr. Om resultatet infrias minskar landstingets underskott enligt balanskravet från -397 mkr till -347 mkr.

Underskott i förhållande till balanskravet ska enligt lag återställas inom tre år. Landstinget Dalarna har valt en annan väg och redovisar endast ett ackumulerat underskott. Vi anser att en redovisning varje år bör ske i årsredovisningen av vad som enligt lag ska återställas senast det år årsredovisningen omfattar.

I samband med behandlingen av årsredovisningen för 2014 skrev Landstinget Dalarna av 679 mkr från balanskravsunderskottet. Återstående underskott därefter uppgick till -299 mkr. Det är oklart för oss vilket underskott landstinget anser ska återställas 2016 utifrån treårsregeln.

Resultatet i förhållande till balanskravet ska redovisas i årsredovisningen och behandlas av fullmäktige. Vi anser att hänvisningarna till balanskravet i delårsrapporten bör redovisa vad som återstår att återställa under innevarande år, inte bara det ackumulerade underskottet.

11. Resultaträkning

11.1 Utfall per 2016-06-30

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2015-2016:

<i>Mnkr</i>	<i>Utfall</i> <i>16-06-30</i>	<i>Utfall</i> <i>15-06-30</i>	<i>Budget</i> <i>16-06-30</i>	<i>Prognos</i> <i>2016</i>	<i>Budget</i> <i>2016</i>
Verksamhetens netto- kostnader	-3 847	-3 897	-3 849	-7 751	-7 582
Avskrivningar	-154	-149	-158	-315	-315
Skatteintäkter, statsbi- drag och utjämning	4 099	3 881	4 030	8 153	8 059
Finansnetto	-19	25	-22	-37	-45
Resultat	79	-140	1	50	117

Det bokförda resultatet för perioden är 79 mkr, 78 mkr bättre än budget för perioden. För helåret prognostiseras ett resultat som är 67 mkr sämre än budget vilket innebär att prognosen är 145 mkr sämre än budgeten för andra halvåret. En förklaring finns i att en ny skatteprognos kommit i augusti som visar 37 mkr lägre skatteintäkter. Den nya skatteprognosen har beaktats i resultatprognosen för helåret men inte i utfallet per 30 juni. Om denna post avräknas återstår en prognos som ger ett 108 mkr sämre resultat än budget för andra halvåret.

Vi har i vår översiktliga granskning inte funnit väsentliga fel i delårsbokslutet per 30 juni. En del-förklaring till skillnader mellan utfall/prognos och budget fördelat över året kan vara att vissa statsbidrag periodiseras med tolfte delar per månad i budgeten medan utfallet får annan fördelning över året. Vi rekommenderar ändå att periodiseringen av budgeten över året ses över.

I förhållande till det redovisade resultatet för första halvåret 2015 har resultatet förbättrats med +219 mkr. Vi har inte granskat halvårsbokslutet 2015 och har därför inte underlag för en detaljerad analys. Det slutliga resultatet för helåret 2015 blev ett underskott på -99 mkr och det redovisade resultatet för andra halvåret 2015 därmed ett överskott på 41 mkr. Under 2015 upprättades den externa delårsrapporten per 31 augusti och därmed kan lägre ambitionsnivå rörande periodiseringar i månadsbokslutet per 30 juni vara en förklaring till utfallet då. En annan förklaring kan vara att vissa statsbidrag periodiseras olika de två åren. Två tydliga förklaringar till resultatförbättringen finns dock i ökade statsbidrag och minskad personalvolym.

11.2 Prognos

Prognosen för helåret visar på ett positivt resultat som dock innebär en negativ avvikelse mot budget;

<i>Mnkr</i>	<i>Prognos 2016</i>	<i>Budget 2016</i>	<i>Avvikelse</i>
Verksamhetens netto- kostnader	-7 751	-7 582	-169
Avskrivningar	-315	-315	0
Skatteintäkter, statsbi- drag och utjämning	8 153	8 059	94
Finansnetto	-37	-45	8
Resultat	50	117	-67

Skatteintäkter, statsbidrag, utjämning och finansnetto beräknas ge ett överskott mot budget på 102 mkr medan verksamhetens nettokostnader prognostiseras ge ett underskott mot budget på -169 mkr.

Större avvikelsepöster mellan budget och prognos:

<i>Mnkr</i>	<i>Prognos 2016</i>
<i>Finansiering</i>	
Skatteintäkter och utjämning	-24
Statsbidrag läkemedel	+62
Generella statsbidrag	+56
Finansnetto	+8
	<hr/>
	+102
<i>Kostnader</i>	
Kollektivtrafik	-60
Hälsoval	-13
Hälso- och sjukvård	-152
Ökade kostnader för asylsökande	-20
Politikerpensioner	-18
Ej nyttjade omställningskostnader	+90
Övrigt	+4
	<hr/>
	-169
Total avvikelse	-67

Den fastställda budgeten för helåret 2016 är ett överskott på 117 mkr. Den budget som lagts in i ekonomisystemet Raindance visar ett underskott på -21 mkr. Den budget som verksamheterna styrs mot är därmed en annan budget än den fullmäktige fastställt. Av delårsrapportens huvuddokument framgår att hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott på -152 mkr. Det underskottet bygger på att hälso- och sjukvården i den externa budgeten ska uppnå ett nollresultat. I den interna budgeten däremot ska hälso- och sjukvården nå ett underskott på -130 mkr och i förhållande till den budgeten prognostiseras ett underskott på -22 mkr. Vi ifrågasätter hur fullmäktiges budget ska kunna nås om verksamheten styrs efter en annan budget.

Trots att verksamhetens kostnader blir högre än de budgeterade märks effekter av åtgärder enligt sparpaket. Antalet faktiska årsarbetare har minskat med 174 jämfört med året innan, motsvarande en minskning på -2,2%.

12. Styrelser och nämnder

Under detta avsnitt redovisar vi styrelse, nämnder och större förvaltningars prognoser. I de fall prognosen avviker väsentligt från budget kommenterar vi större förklaringsposter.

12.1 Landstingsstyrelsen

12.1.1 Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott på -152 mkr vilket innebär en negativ avvikelse mot budget med -22 mkr utifrån de interna budgetar verksamheterna styrs mot.

<i>Division</i>	<i>Prognos</i>	<i>Intern budget</i>	<i>Avvikelse</i>
Kirurgi	-94	-80	-14
Medicin	25	16	9
Psykiatri	23	10	13
Primärvård	28	31	-3
HS Gemensamt	-134	-107	-27
<i>Totalt</i>	<i>-152</i>	<i>-130</i>	<i>-22</i>

Hälso- och sjukvårdens budgeterade underskott och prognostiserade underskott i förhållande till budget finns framför allt inom divisionerna Kirurgi och HS Gemensamt. Vi uppfattar det som att i såväl underliggande obalans som för verksamhetsåret 2016 finns underskotten inom läkemedel, högspecialiserad vård, utomlänsvård och inhyrd personal.

12.1.2 Central förvaltning

I den centrala förvaltningen prognostiseras större underskott i kollektivtrafiken, -60 mkr, och i hälso- och sjukvård, -13 mkr. Den totala prognosen för den centrala förvaltningen är ett underskott på -73 mkr.

Det stora prognostiserade underskottet för kollektivtrafiken ges inte någon förklaring i delårsrapporten.

12.1.3 Finansförvaltningen

Finansförvaltningen prognostiserar ett överskott på 102 mkr avseende finansieringen, se avsnitt 11.2 ovan. För driften prognostiseras ett överskott på 57 mkr som främst förklaras av att budgeterade omställningskostnader på 120 mkr bedöms komma att nyttjas med endast 30 mkr avseende 2016.

12.1.4 Hjälpmedel Landstinget Dalarna

Förvaltningen prognostiserar ett överskott på 2 mkr.

12.2 Fastighetsnämnden

Nämnden prognostiserar ett överskott på 29 mkr, motsvarande budget.

12.3 Servicenämnden

Nämnden prognostiserar ett överskott på 9 mkr, motsvarande budget.

12.4 Kultur- och bildningsnämnd

Nämnden prognostiserar ett underskott på -0,7 mkr.

12.5 Tandvårdsnämnden

12.5.1 Tandvårdsförvaltningen

Förvaltningen prognostiserar ett överskott på 2 mkr mot budgeterade 4 mkr.

12.5.2 Beställarenheten för tandvård

Förvaltningen prognostiserar ett nollresultat, motsvarande budget.

12.6 Patientnämnden

Nämnden prognostiserar ett nollresultat, motsvarande budget.

12.7 Nämnden för kostsamverkan Mora

Nämnden prognostiserar ett nollresultat, motsvarande budget.

12.8 Hjälpmedelsnämnden Dalarna

Nämnden prognostiserar ett nollresultat, motsvarande budget.

13. Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2015-2016:

<i>Belopp i mkr</i>	<i>2016-06-30</i>	<i>2015-12-31</i>	<i>2015-06-30</i>
Anläggningstillgångar	2 876	2 913	2 813
Omsättningstillgångar	1 144	1 065	773
Summa tillgångar	4 020	3 978	3 586
Eget kapital	-317	-397	-439
Avsättningar	2 603	2 504	2 410
Långfristiga skulder	404	404	205
Kortfristiga skulder	1 330	1 467	1 410
Summa eget kapital, avsättningar o skulder	4 020	3 978	3 586
Ej skuldförda pensionsförbindelser	5 085	5 252	5 345
Eget kapital inkl ej skuldförda pensionsförbindelser	-1 416	-1 633	-1 620

Nyckeltal

%	2016-06-30	2015-12-31	2015-06-30
Balanslikviditet	86	73	55
Balanslikviditet exkl pensionsmedel	54	43	24
Soliditet	-8	-10	-12
Soliditet inkl ej bokförd pensionsskuld	-134	-142	-161

Likviditetstalen används som mått på den kortsiktiga betalningsförmågan. Utifrån detta nyckeltal har landstinget en svag likviditet som dock förbättrats jämfört med 2015. En förklaring är att resultatet förbättrats, en annan att vissa statsbidrag utbetalts i början av året vilket inte varit fallet tidigare.

Soliditeten används som mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Även detta nyckeltal är svagt för Landstinget Dalarna. Skulderna är mer än dubbelt så stora som tillgångarna. Även soliditetstalet har dock förbättrats en del som effekt av det förbättrade resultatet.

14. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats samt hur de har inverkat på verksamhetens likviditet. Av kassaflödesanalysen för perioden framgår att landstinget investerat för 123 mkr och att detta skett utan extern upplåning.

15. Ansvarsförbindelser

Största post bland ansvarsförbindelser är den del av pensionsförpliktelserna som inte tas upp som skuld. Posten uppgår i år till 5 085 mkr och har minskat med 167 mnkr sedan bokslutet för 2015.

16. Sammanställd redovisning

KRL ställer inget krav på att delårsrapporten ska omfatta de landstingsägda bolagen. RKR rekommenderar dock i sin rekommendation 22 Delårsrapport att så sker om de ägda bolagen har en viss storlek i förhållande till ägaren. Landstinget Dalarnas delägda bolag har inte denna storlek och behöver därför inte upprätta en sammanställd redovisning i delårsrapporten.

Delårsrapporten innehåller ingen information om av landstinget delägda bolag. Vi anser att någon information om bolagen bör tas in i delårsrapporten. Delårsrapporten bör också ta in något mer information om de andra åtaganden landstinget har avseende verksamheter med andra utförare.

17. God redovisningssed

17.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten uppges att samma redovisningsprinciper tillämpats som i årsredovisningen för 2015. Den informationen är inte tillräcklig då delårsrapporten avser ett halvår och därmed reser frågan hur intäkter och kostnader periodiseras över det löpande året. Det finns ingen information i delårsrapporten om hur olika typer av statsbidrag periodiserats. Det finns inte heller någon information om att pensionsskulden periodiserats utifrån sex tolfte delar av en prognostiserad ökning över helåret i stället för utifrån KPAs prognos avseende 2016-06-30.

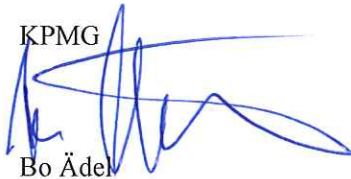
Vi anser att delårsrapporten bör innehålla ett avsnitt som beskriver de specifika principer som har betydelse för förståelsen av hur intäkter och kostnader periodiserats i delårsrapporten och som i övrigt kan hänvisa till de allmänna principer som redovisas i årsredovisningen..

17.2 Periodiseringar

Vår granskning av periodiseringar har inte föranlett några anmärkningar. Resultatet för första halvåret har påverkats positivt av nya konstruktioner och utfall rörande statliga bidrag vilket till stor del förklarar resultatförbättringen jämfört med föregående år.

17.3 Dokumentation

Vi har erhållit bra dokumentation till stöd för vår granskning.

KPMG

Bo Ädel

Auktoriserad revisor och certifierad kommunrevisor